

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ZDROWIA

KZD.410.001.03.2015

Nr ewid. 119/2015/P/15/001/KZD

Informacja o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r. w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta

Warszawa maj 2015 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2014 r.
w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta**

Dyrektor Departamentu Zdrowia

Piotr Wasilewski

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 21 maja 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Ocena kontrolowanej działalności	4
1. Ocena ogólna	4
2. Sprawozdawczość.....	4
3. Uwagi i wnioski.....	5
II. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta	6
III. Informacje dodatkowe.....	12

Dysponentem części 66 budżetu państwa jest Rzecznik Praw Pacjenta. W części 66 budżetu państwa nie ustanowiono dysponentów środków budżetowych niższych stopni.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹.

I. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia² pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2014 roku w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta.

Powyższą ocenę uzasadnia prawidłowa realizacja wydatków, zgodna z ustawą budżetową na rok 2014³, ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴ oraz przepisami określającymi gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych.

Zrealizowane w 2014 r. wydatki wyniosły 11.315 tys. zł, co stanowiło 100,0% wydatków określonych w planie. W porównaniu do 2013 r. wydatki były niższe o 11 tys. zł, tj. o 0,1%.

Badana próba wydatków stanowiła 5,3% wydatków zrealizowanych w części 66.

Wydatki zostały zrealizowane w sposób celowy i służyły realizacji zadań ustawowych Rzecznika Praw Pacjenta.

Rzecznik Praw Pacjenta prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu państwa. Przyjęte procedury nadzoru i kontroli zapewniały efektywne wykorzystanie środków finansowych pozostających w dyspozycji Rzecznika Praw Pacjenta.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta została przedstawiona w **załączniku nr 4** do niniejszej informacji.

2. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje roczne sprawozdania budżetowe a mianowicie:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

a także sprawozdania finansowe za IV kwartał 2014 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Dane wykazane w tych sprawozdaniach są zgodne z kwotami wynikającymi z ewidencji księgowej.

Ewidencja ta prowadzona była zgodnie z przyjętym systemem kontroli zarządczej w zakresie finansowym zawierającym wszystkie wymagane elementy/czynności określone w aktach prawnych i regulacjach wewnętrznych oraz obowiązujących standardach.

W przyjętej koncepcji kontroli ustanowiono mechanizmy kontroli zapobiegające znaczącym ryzykom zidentyfikowanym w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań. Jednak Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na nieustalenie, w dokumentacji określającej zasady obiegu dokumentów księgowych, całego cyklu obiegu dokumentu księgowego, tj. od jego wpływu do Biura Rzecznika Praw Pacjenta (Biuro RzPP) do momentu dokonania trwałego zapisu księgowego, obejmującego terminy przekazywania dokumentów pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi. Nie miało to wpływu na prawidłowość prowadzenia ksiąg.

---

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej i ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

³ Ustawa budżetowa na rok 2014 z dnia 24 stycznia 2014 r. (Dz. U. 2014 r., poz. 162).

⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, rzetelnie, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów⁵.

3. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD) funkcjonujący w Biurze RzPP nie pozwala na bieżące monitorowanie realizacji obowiązku wynikającego z art. 36 k.p.a.⁶, tj. powiadamiania stron o przyczynach zwłoki i wskazania nowego terminu załatwienia sprawy w przypadku niezłatwienia sprawy w terminie określonym w art. 35 k.p.a.

Najwyższa Izba Kontroli wniosowała w wystąpieniu pokontrolnym o rozważenie podjęcia działań w celu uzupełnienia elektronicznego systemu zarządzania dokumentacją o system raportowania, wspomagający proces monitoringu i nadzoru nad terminowością prowadzonych postępowań wyjaśniających oraz uwzględnienie, w zasadach obiegu dokumentów księgowych, pełnego cyklu obiegu dokumentu księgowego, od wpływu do Biura RzPP do momentu dokonania trwałego zapisu księgowego.

---

⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.), Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. Nr 298, poz. 1766).

⁶ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.).

II. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta

1. Dochody budżetowe

Biuro RzPP nie przewidywało dochodów budżetowych na 2014 r. W ustawie budżetowej dochody budżetu państwa w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta nie zostały więc zaplanowane.

Biuro RzPP uzyskało dochody w kwocie 4,7 tys. zł, które sklasyfikowano w § 0570 – Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych (1,0 tys. zł) oraz w § 0970 – Wpływy z różnych dochodów (4,0 tys. zł). Kwota uzyskanych dochodów była o 16,7% niższa od dochodów uzyskanych w 2013 r. (5,9 tys. zł).

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r., kontrola dochodów budżetowych w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta została ograniczona do analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Szczegółowe dane dotyczące dochodów budżetowych przedstawiono w **załączniku nr 1** do informacji.

2. Wydatki budżetu państwa

Zrealizowane w 2014 r. wydatki wyniosły 11.315 tys. zł, co stanowiło 100,0% wydatków określonych w ustawie budżetowej. W porównaniu do 2013 r. wydatki były niższe o 11 tys. zł, tj. o 0,1%.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych (10 944,2 tys. zł) stanowiły 96,7% ogółu wydatków, majątkowe (345,6 tys. zł) – 3,1%, a świadczenia na rzecz osób fizycznych (25,2 tys. zł) – 0,2%.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków budżetowych zaprezentowano w **załączniku nr 2** do informacji.

Zobowiązania na koniec roku 2014 wyniosły 481,7 tys. zł i dotyczyły zobowiązań bieżących, głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

2.1. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 25,2 tys. zł i zostały przeznaczone na wydatki klasyfikowane w § 3030 – Wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń, w tym m.in. na zakup odzieży ochronnej i okularów (12,4 tys. zł) oraz wydatki klasyfikowane w § 3030 – Różne wydatki na rzecz osób fizycznych (12,8 tys. zł), w tym na wynagrodzenia za prace Komisji Lekarskich (9,3 tys. zł) oraz zwrot kosztów podróży członków Komisji Lekarskich (3,5 tys. zł).

2.2. Wydatki bieżące jednostek budżetowych

Wydatki bieżące jednostek budżetowych były niższe od wykonania wydatków bieżących w 2013 r. o 1,2%. Niższe wydatki bieżące poniesiono głównie na:

- zakup materiałów i wyposażenia o 125,1 tys. zł, tj. o 21,9%,
- opłaty za administrowanie i czynsze o 95,7 tys. zł, tj. o 7,4%,
- opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej o 66,2 tys. zł, tj. o 44,8%,
- zakup usług pozostałych o 34,8 tys. zł, tj. o 4,9%;
- podróże służbowe krajowe o 22,1 tys. zł, tj. o 29,1%.

W strukturze zrealizowanych wydatków bieżących najwyższy udział miały:

- wynagrodzenia osobowe oraz pochodne od tych wynagrodzeń – 72,5% (7 934,8 tys. zł),
- wydatki na opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe – 10,9% (1 191,9 tys. zł),
- wydatki na zakup usług pozostałych – 6,1% (672,6 tys. zł),
- wydatki na zakup materiałów i wyposażenia – 4,1% (445,2 tys. zł),
- wydatki na wynagrodzenia bezosobowe – 1,5% (159,2 tys. zł).

2.2.1. Wydatki na wynagrodzenia

Ustalony ustawą budżetową plan wydatków na wynagrodzenia osobowe pracowników, wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym na 2014 r., wyniósł 6 701 tys. zł.

Wydatki na wynagrodzenia brutto z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego wyniosły 6 696,4 tys. zł i w porównaniu do roku 2013 wzrosły o 3,7%. W ramach tych wynagrodzeń, wydatkowano na:

- wynagrodzenia osobowe pracowników – 5 101,8 tys. zł,
- dodatki Służby Cywilnej – 18,2 tys. zł,
- dodatki zadaniowe – 38,2 tys. zł,
- nagrody (dla osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń) – 114,5 tys. zł,
- nagrody Służby Cywilnej – 997,9 tys. zł⁷,
- nagrody jubileuszowe – 34,5 tys. zł,
- ekwiwalenty za urlop – 7,5 tys. zł,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne – 383,8 tys. zł.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2014 r. wyniosło 5 215,26 zł. i w porównaniu do 2013 r. było wyższe o 2,7%.

Przeciętne zatrudnienie w Biurze RzPP, według sprawozdania Rb-70 w 2014 r. wyniosło 107 osób i w porównaniu do 2013 r. (106 osób) zwiększyło się o 1 osobę, tj. o 0,9%.

Stan zatrudnienia na koniec roku 2014, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych wyniósł, według sprawozdania Rb-70, 108 osób i w porównaniu do stanu na koniec roku poprzedniego (107 osób) był wyższy o 0,9%. W roku 2014 przyjęto do pracy w Biurze RzPP 21 osób (tj. 19,7 etatu), a rozwiązano umowy o pracę z 16 osobami (tj. 15,2 etatu).

Szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia i wydatków na wynagrodzenia przedstawiono w **załączniku nr 3** do informacji.

Rok 2014 był kolejnym rokiem, w którym nie osiągnięto założonej liczby pięćdziesięciu rzeczników praw pacjenta szpitala psychiatrycznego, określonej w uzasadnieniu do ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego⁸.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. Biuro RzPP zatrudniało 42 rzeczników praw pacjenta szpitala psychiatrycznego w 84 podmiotach leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, tj. w szpitalach psychiatrycznych i/lub oddziałach psychiatrycznych w szpitalach ogólnych, na terenie 16 województw, tj. o jednego więcej niż na dzień 31 grudnia 2013 r. (41). W trakcie roku 2014 zatrudniono cztery osoby⁹, natomiast trzy osoby rozwiązały umowy o pracę.

Trudności w pozyskaniu kandydatów na funkcję rzecznika praw pacjenta szpitala psychiatrycznego są konsekwencją wymagań stawianych osobom ubiegającym się o to stanowisko¹⁰. Większość kandydatów nie spełniało wymogów formalno-prawnych, w tym wymaganego doświadczenia w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi oraz wystarczającej wiedzy z zakresu praw osób z zaburzeniami psychicznymi. Dyrektor Generalny Biura Rzecznika Praw Pacjenta wyjaśnił, że pojawił się również problem rezygnacji pracowników Biura RzPP z funkcji rzecznika praw pacjenta szpitala psychiatrycznego.

⁷ Nagrody „R” – 0. Zgodnie z Regulaminem przyznawania nagród pracownikom Biura Rzecznika Praw Pacjenta wprowadzonego zarządzeniem nr 16/2012 Dyrektora Generalnego Biura Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 12 października 2012 r. roczny fundusz nagród jest tworzony w Biurze RzPP, w wysokości 3% rocznych środków na wynagrodzenia, przeznaczonych na wypłatę nagród dla członków korpusu służby cywilnej oraz pracowników niebędących członkami służby cywilnej w Biurze RzPP. Zgodnie z tym Regulaminem fundusz nagród może być podwyższony w ramach posiadanych środków.

⁸ Dz. U. z 2005 r. Nr 141, poz. 1183.

⁹ Pracowników tych zatrudniono po przeprowadzeniu 16 naborów na stanowiska Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego, w trakcie których wpłynęły 103 oferty pracy.

¹⁰ Art. 10c ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 ze zm.).

2.2.2. Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe

Na wynagrodzenia bezosobowe wydatkowano podobnie jak w 2013 r. 159 tys. zł. Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe w 2014 r. były niższe od planowanych o 30,8%.

W ramach tej kwoty zrealizowano pięć umów zlecenia zawartych z trzema osobami i jedną umowę o dzieło.

Umowy zlecenia dotyczyły realizacji zadań audytora wewnętrznego, analizy dokumentacji medycznej załączonej do spraw wpływających do Rzecznika Praw Pacjenta, doradztwa prawnego oraz reprezentowania Biura RzPP przed sądami i innymi organami orzekającymi. Umowa o dzieło dotyczyła opracowania plakatu „Karta Praw Dziecka – Pacjenta”.

2.2.3. Wydatki na publikacje i programy edukacyjne popularyzujące wiedzę o ochronie praw pacjenta

W 2014 r. Biuro RzPP wydatkowało 221,6 tys. zł na działania popularyzujące wiedzę o ochronie praw pacjenta, w tym:

- 60,9 tys. zł – na wydanie i dystrybucję drugiej edycji ulotki edukacyjnej pn. „Wakacyjny Poradnik Pacjenta” (nakład 215 tys. egzemplarzy),
- 46,1 tys. zł – na wydanie ulotki informacyjnej o prawach przysługujących pacjentom (nakład 300 tys. egzemplarzy),
- 9,2 tys. zł – na wydanie ulotki informacyjnej o zadaniach Rzecznika Praw Pacjenta, ochronie praw pacjenta oraz możliwych formach pomocy pacjentom (nakład 50 tys. egzemplarzy),
- 9,2 tys. zł – na ulotkę o prawach pacjenta przysługujących pacjentom szpitali psychiatrycznych (nakład 50 tys. egzemplarzy),
- 12,8 tys. zł – na plakat „Karta Praw Dziecka – Pacjenta” (koszt całkowity 25,6 tys. zł – 50% tych kosztów pokryło Biuro RzPP na podstawie porozumienia zawartego w lipcu 2014 r. pomiędzy Biurem RzPP a Biurem Rzecznika Praw Dziecka),
- 2,5 tys. zł – na kampanię społeczną „Pacjencie! Nie jesteś sam” na dodanie napisów do istniejącego spotu reklamowego,
- 42,1 tys. zł – na kampanię billboardową,
- 38,8 tys. zł – na kampanię w komunikacji miejskiej.

Ulotki „Wakacyjny Poradnik Pacjenta” zostały dołączone jako bezpłatny dodatek do ogólnopolskich wydań Super Expressu, dystrybucję tych ulotek do drukarni Super Expressu przeprowadziło Centrum Usług Wspólnych. Ulotki informacyjne: o prawach przysługujących pacjentom, o zadaniach Rzecznika Praw Pacjenta, ochronie praw pacjenta oraz możliwych formach pomocy pacjentom oraz o prawach pacjenta przysługujących pacjentom szpitali psychiatrycznych oraz Karta Praw Dziecka – Pacjenta były rozprowadzane przez Biuro RzPP, między innymi kurierem Poczty Polskiej S.A. Treść merytoryczna tych wydawnictw została przygotowana przez Biuro RzPP, natomiast część graficzną, skład, łamanie, wydruk realizowało Centrum Usług Wspólnych lub inne drukarnie.

Publikacje zrealizowane z budżetu państwa były zgodne z zadaniami ustawowymi Rzecznika Praw Pacjenta.

2.3. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe wyniosły 345,6 tys. zł (100% planu wydatków majątkowych po zmianach).

Ustalony ustawą budżetową plan wydatków majątkowych (140 tys. zł), został zwiększony w trakcie roku o 205,6 tys. zł, w tym na podstawie decyzji Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 3 listopada 2014 r. o 120 tys. zł.

Zwiększenia wydatków majątkowych dokonano zgodnie z art. 171 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, po uzyskaniu w tej sprawie zgody Ministra Finansów.

W ramach wydatków majątkowych zakupiono:

- samochód osobowy Skoda Superb (117,9 tys. zł.),
- 14 zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem (137,8 tys. zł),
- tablet (1,4 tys. zł),

- urządzenie odwzorujące Konica Minolta (23,4 tys. zł),
- laptop (4,0 tys. zł),
- defibrylator (6,3 tys. zł),
- urządzenie klimatyzacyjne Split (12,9 tys. zł),
- 2 urządzenia wielofunkcyjne (29,8 tys. zł),
- kamery zewnętrzne do monitoringu wizyjnego (5,0 tys. zł)
- materiały instalacyjne do monitoringu zewnętrznego (3,4 tys. zł),
- rozbudowano centralę telefoniczną o dodatkową kartę do telefonii analogowej (3,7 tys. zł).

Samochód zakupiono na potrzeby pracowników Biura RzPP badających sprawy w miejscach udzielania świadczeń zdrowotnych, w ramach prowadzonych postępowań wyjaśniających, a także wizytujących stanowiska pracy rzeczników praw pacjenta szpitala psychiatrycznego. Przed zakupem nowego samochodu w 2014 r. Biuro RzPP posiadało w swoich zasobach trzy samochody osobowe, w tym jeden wyprodukowany w 2007 r. oraz jeden przyjęty do użytkowania z Centrum Usług Wspólnych, na czas określony od 1.01.2014 r. do 31.12.2014 r., na podstawie umowy zawartej z Centrum Usług Wspólnych, który ulegał częstym awariom (rok produkcji tego samochodu – 2000 r.). Dyrektor Generalny Biura RzPP wyjaśnił, że Biuro planowało zakup samochodu od kilku lat, jednakże z uwagi na konieczność sfinansowania innych zadań, realizacja zakupu samochodu była odkładana na kolejne lata.

Decyzje dotyczące pozostałych zakupów podjęto aby: zapewnić możliwość udzielania pierwszej pomocy osobom przybywającym do Biura (defibrylator), spełnić wymogi przepisów BHP w przypadku wysokich temperatur w okresie letnim w sekretariacie głównym, wypełnić rekomendacje poaudytowe dotyczące zabezpieczenia budynku Biura, poprzez monitoring zewnętrzny oraz zapewnić urządzenia dla systemu EZD.

W 2014 r. Biuro RzPP przeprowadziło dwa postępowania o udzielenie zamówień publicznych w trybie przetargu nieograniczonego, o łącznej wartości netto 180 050,80 zł, dotyczące: usługi kompleksowego sprzątnięcia biura oraz usługi ochrony w zakresie ochrony fizycznej osób i mienia. Wszystkich zamówień udzielono zgodnie z przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych¹¹ oraz zgodnie z regulaminem dokonywania wydatków i zawierania umów w Biurze RzPP.

Badana próba wydatków stanowiła 5,3% wydatków zrealizowanych w części 66 budżetu państwa.

Wydatki były celowe i służyły realizacji zadań ustawowych Rzecznika Praw Pacjenta.

2.4. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Podstawowym celem Rzecznika Praw Pacjenta określonym w Planie działalności na 2014 r., była poprawa skuteczności przestrzegania i zapobieganie naruszeniom w zakresie praw pacjenta.

Zarządzeniem nr 4/2013 Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 2 grudnia 2013 r. (utraciło moc z dniem wejścia w życie zarządzenia nr 10/2014 Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 31 grudnia 2014 r. tj. z dniem 31 grudnia 2014 r.) zostały określone cele strategiczne działania Biura RzPP takie jak: przestrzeganie praw pacjenta przez podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych, osoby wykonujące zawód medyczny oraz inne osoby uczestniczące w udzielaniu świadczeń zdrowotnych; wzrost poziomu świadomości społecznej z zakresu praw pacjenta i kompetencji Rzecznika Praw Pacjenta; budowanie pozytywnego wizerunku Biura RzPP, jako instytucji uznawanej przez obywateli za praworządną, pomocną oraz przyjazną; prowadzenie efektywnych i profesjonalnych działań Biura RzPP w zakresie wysokiej jakości obsługi obywateli.

W ramach budżetu zadaniowego Rzecznik Praw Pacjenta w 2014 r. realizował podzadanie p.n. „Ochrona praw pacjenta”¹², którego celem było „Przeciwdziałanie i zapobieganie naruszeniom wolności i praw człowieka i obywatela”.

¹¹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (DZ.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.).

¹² W ramach zadania 16.5 „Ochrona Praw Obywatelskich, Praw Dziecka i Praw Pacjenta” oraz funkcji 16 „Sprawy obywatelskie”. Ministrem wiodącym dla funkcji 16 „Sprawy obywatelskie” jest Rzecznik Praw Obywatelskich.

W ramach wydatków na podzadanie realizowane przez Rzecznika Praw Pacjenta wydatkowano:

- 9 647,7 tys. zł na działanie p.n. „Rozpatrywanie skarg i podejmowanie interwencji w zakresie naruszeń praw pacjenta oraz nadzór nad przestrzeganiem praw pacjenta szpitala psychiatrycznego”, z tego na wydatki majątkowe – 296,2 tys. zł,
- 1 667,3 tys. zł na działanie p.n. „Finansowanie działalności Ogólnopolskiej infolinii dotyczącej udzielania informacji odnośnie praw pacjenta”, z tego na wydatki majątkowe – 49,4 tys. zł.

Ustalony miernik w ramach działania „Rozpatrywanie skarg i podejmowanie interwencji w zakresie naruszeń praw pacjenta oraz nadzór nad przestrzeganiem praw pacjenta szpitala psychiatrycznego”, tj. liczba wniosków skierowanych do Biura RzPP, udzielonych porad prawnych oraz podjętych interwencji wynosił 30 000; załatwiono 18 839 wniosków, porad i interwencji.

W roku poprzednim liczba spraw załatwionych, skierowanych do Biura RzPP, była wyższa i wynosiła 23 517.

Miernik, w ramach działania „Finansowanie działalności Ogólnopolskiej infolinii dotyczącej udzielania informacji odnośnie praw pacjenta”, tj. liczba spraw zgłoszonych za pośrednictwem infolinii wynosił 35 000; faktycznie przyjęto 37 868 zgłoszeń. W roku poprzednim liczba spraw zgłoszonych za pośrednictwem infolinii wynosiła 36 563.

Dla zadania „Ochrona Praw Obywatelskich, Praw Dziecka i Praw Pacjenta” miernik zdefiniowany jako stosunek liczby spraw rozstrzygniętych w roku 2014 (56 326) do liczby spraw, które wpłynęły do Rzecznika Praw Pacjenta w roku 2014 (56707) został zrealizowany na poziomie 99,3%. W roku 2013 liczba spraw rozstrzygniętych (60 249) była wyższa niż liczba spraw, które wpłynęły do Rzecznika Praw Pacjenta (60 080). Różnica ta wynikała z rozpatrzenia w roku 2013 dużej liczby spraw niezadowolonych w roku 2012, które wpłynęły do Rzecznika Praw Pacjenta w związku z protestem „receptowym” lekarzy.

W roku 2014 do Biura Rzecznika Praw Pacjenta wpłynęło 65 339 spraw i zapytań, w tym 15 777 pism, zarejestrowano 37 868 rozmów telefonicznych za pośrednictwem ogólnopolskiej bezpłatnej infolinii oraz 11 754 osobistych wizyt pacjentów w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta i Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego (w 2013 r. zarejestrowano 69 045 spraw i zapytań).

W roku 2014 Rzecznik Praw Pacjenta przeprowadził 896 postępowań wyjaśniających podjętych na wniosek pacjenta i z własnej inicjatywy. W porównaniu z liczbą postępowań w roku 2013 (794 postępowania), liczba postępowań prowadzonych w roku 2014 wzrosła o 12%. Ponad połowa rozpatrzonych postępowań zakończyła się stwierdzeniem naruszenia prawa, najczęściej do świadczeń zdrowotnych, do dokumentacji medycznej i do informacji.

Na podstawie wykazu postępowań wyjaśniających prowadzonych na wniosek pacjenta i z inicjatywy własnej Rzecznika Praw Pacjenta (próba obejmowała okres czterech miesięcy – styczeń, luty, czerwiec, wrzesień), uzyskanego z elektronicznego systemu zarządzania dokumentacją, w zakresie danych obejmujących: sygnaturę sprawy, datę wszczęcia sprawy, datę zakończenia sprawy oraz datę wysłania powiadomienia, zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a., w przypadku niezakończenia sprawy w terminie określonym w art. 35 k.p.a.¹³, stwierdzono, iż w funkcjonującym w Biurze RzPP systemie informatycznym, brak jest możliwości bieżącego monitorowania postępowań wyjaśniających przedłużających się ponad 2 miesiące, w zakresie realizacji przepisu wynikającego z art. 36 § 1 k.p.a. Stwierdzono przypadki nieregistrowania daty powiadomienia stron postępowania wyjaśniającego o przyczynach zwłoki i nowym terminie załatwienia sprawy.

W 2014 r. Rzecznik Praw Pacjenta przeprowadził 26 postępowań w sprawach praktyk naruszających zbiorowe prawa pacjenta, między innymi dotyczące prawa pacjenta do tajemnicy informacji, do poszanowania intymności i godności oraz prawa pacjenta do dostępu do dokumentacji.

W roku 2014 nastąpił spadek zarejestrowanych skarg i wniosków dotyczących działalności Biura Rzecznika Praw Pacjenta – z 42 zarejestrowanych w roku 2013 do 29 w roku 2014. Według danych zawartych w rejestrze, skargi były nieuzasadnione.

Rzecznik Praw Pacjenta prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu państwa. Przyjęte procedury nadzoru i kontroli zapewniały efektywne wykorzystanie środków finansowych pozostających w dyspozycji Rzecznika Praw Pacjenta.

¹³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267, ze zm.).

2.5. Realizacja wniosków pokontrolnych

W 2014 r. zrealizowano wnioski po kontroli NIK z wykonania budżetu państwa w 2013 r., w tym między innymi: wyeliminowano wypłaty zaliczek na wynagrodzenia bezosobowe za niezrealizowane usługi; uregulowano, w umowie najmu zawartej z PZH VIPOL Sp. z o.o., sposób rozliczenia kosztów ponoszonych przez Biuro RzPP na ulepszenie pomieszczeń biurowych w postaci elementów trwale związanych z wynajmowanymi budynkami; doprecyzowano, w wewnętrznej dokumentacji finansowo-księgowej, daty ujęcia w księgach rachunkowych dowodów wpływających do Wydziału Finansowego po zamknięciu okresu, którego dotyczą.

3. Sprawozdania

Roczne sprawozdania budżetowe:

- stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

a także sprawozdania finansowe za IV kwartał 2014 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z), zostały sporządzone prawidłowo i terminowo, a kwoty wykazane w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji finansowo-księgowej.

Dane wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dotyczące środków otrzymanych od Ministerstwa Finansów były zgodne z sumą zapisów (obrotów) po stronie Dt konta 130 – rachunek bieżący jednostki/analitka rachunek wydatków oraz sumą zapisów (obrotów) po stronie Ct na koncie 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych.

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów wykonanych była zgodna z zapisami na koncie 131 – Rachunek dochodów budżetowych.

Dane dotyczące wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28 były zgodne z sumą zapisów (obrotów) po stronie Ct na koncie 130 – Rachunek bieżący jednostki/analitka rachunek wydatków.

Dane za IV kwartał 2014 r. wykazane w kwartalnym sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Rb-Z były zgodne z ewidencją księgową.

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym (Rb BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ct konta 990 – Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym.

Ewidencja ta prowadzona była w warunkach przyjętego systemu kontroli zarządczej w zakresie finansowym i uwzględniała wszystkie wymagane elementy/czynności określone w aktach prawnych i regulacjach wewnętrznych oraz obowiązujących standardach.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę jednak na nieustalenie, w dokumentacji określającej zasady obiegu dokumentów księgowych, pełnego cyklu obiegu dokumentu księgowego, od jego wpływu do Biura Rzecznika Praw Pacjenta do momentu dokonania trwałego zapisu księgowego, w tym terminów przekazywania dokumentów pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi.

Mimo prawidłowo prowadzonych ksiąg w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta, potrzeba ustanowienia uregulowań wewnętrznych w zakresie cyklu obiegu dokumentów księgowych wynika ze standardu nr 10 określonego w Komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹⁴, wskazującego na konieczność dokumentowania procedur wewnętrznych, instrukcji i wytycznych funkcjonujących w systemie kontroli zarządczej.

¹⁴ Komunikat Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. M.F. z 2009 r. Nr 15, poz. 84).

III. Informacje dodatkowe

Wystąpienie pokontrolne skierowano do Rzecznika Praw Pacjenta¹⁵.

Najwyższa Izba Kontroli sformułowała wnioski dotyczące:

- rozważenia podjęcia działań w celu modernizacji elektronicznego systemu zarządzania dokumentacją o system raportowania, wspomagający proces monitoringu i nadzoru nad terminowością prowadzonych postępowań wyjaśniających,
- uwzględnienia, w zasadach obiegu dokumentów księgowych całego cyklu obiegu dokumentu księgowego, od wpływu do Biura RzPP do momentu dokonania trwałego zapisu księgowego.

Rzecznik Praw Pacjenta nie wniósł zastrzeżeń do wniosków i uwag zawartych w wystąpieniu pokontrolnym i poinformował Najwyższą Izbę Kontroli o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków.

---

¹⁵ Por. wystąpienie pokontrolne z dnia 17 kwietnia 2015 r., znak: KZD.410.001.03.2015.

Załącznik 1. Dochody budżetowe w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2013 r.	2014 r.		5:3	5:4
			Ustawa budżetowa ¹⁾	Wykonanie		
			tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem, w tym:	5,9	0	4,71	79,8	0
1.	dział 750 – Administracja publiczna	5,9	0	4,71	79,8	0
1.1.	rozdział 75101 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	5,9	0	4,71	79,8	0
1.1.1.	0570 – Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	0,5	0	0,5	100,0	0
1.1.2.	0920 – Pozostałe odsetki	0,04	0	0,01	25,0	0
1.1.3.	0970 – Wpływy z różnych dochodów	5,86	0	4,2	71,7	0

Źródło: dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2014 z dnia 24 stycznia 2014 r.

Załącznik 2. Wydatki budżetu państwa w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2013 r.	2014 r.			6:3	6:4	6:5
			Ustawa budżetowa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
			tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, w tym:	11 326,0	11 315,0	11 315,00	11 315,00	99,90	100,00	100,0
1.	dział 750 – Administracja publiczna	11 326,0	11 315,0	11 315,00	11 315,00	99,90	100,00	100,0
1.1.	rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	11 326,0	11 315,0	11 315,00	11 315,00	99,90	100,00	100,0
1.1.1.	3020 – Wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	9,1	10,0	12,38	12,38	136,04	123,80	100,0
1.1.2.	3030 – Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	6,6	0,0	12,79	12,79	192,62	0,00	-
1.1.3.	4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników	977,8	973,0	916,75	916,75	93,75	94,22	100,0
1.1.4.	4020 – Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	5 176,9	5 221,0	5 395,85	5 395,85	104,23	103,35	100,0
1.1.5.	4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne	302,6	504,0	383,80	383,80	126,82	76,15	100,0
1.1.6.	4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	1 111,2	1 152,0	1 100,00	1 100,00	98,99	95,49	100,0
1.1.7.	4120 – Składki na Fundusz Pracy	156,8	164,0	138,38	138,38	88,27	84,38	100,0
1.1.8.	4140 – Wpłaty na PFRON	4,6	3,0	4,58	4,58	100,22	152,67	-
1.1.9.	4170 – Wynagrodzenia bezosobowe	159,0	230,0	159,20	159,20	100,16	69,22	100,0
1.1.10.	4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	570,3	400,0	445,15	445,15	78,06	111,29	100,0
1.1.11.	4240 – Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	4,7	5,0	5,17	5,17	110,47	103,40	100,0
1.1.12.	4260 – Zakup energii	86,5	90,0	87,80	87,80	101,55	97,56	100,0
1.1.13.	4270 – Zakup usług remontowych	19,9	10,0	35,45	35,45	178,50	354,50	100,0
1.1.14.	4280 – Zakup usług zdrowotnych	6,8	10,0	7,32	7,32	107,02	73,20	100,0
1.1.15.	4300 – Zakup usług pozostałych	707,3	562,0	672,58	672,58	95,08	119,68	100,0
1.1.16.	4350 – Zakup usług dostępu do sieci Internet	62,5	60,0	65,52	65,52	104,87	109,20	100,0
1.1.17.	4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii komórkowej	21,7	30,0	26,79	26,79	123,51	89,30	100,0
1.1.18.	4370 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	147,9	175,0	81,61	81,61	55,20	46,63	100,0
1.1.19.	4380 – Zakup usług obejmujących tłumaczenia	0,1	1,0	0,25	0,25	0,00	25,00	-
1.1.20.	4400 – Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	1 287,6	1 320,0	1 191,90	1 191,90	92,57	90,30	100,0
1.1.21.	4410 – Podróże służbowe krajowe	75,7	65,0	53,65	53,65	70,87	82,54	100,0
1.1.22.	4430 – Różne opłaty i składki	12,2	15,0	8,24	8,24	67,54	54,93	100,0
1.1.23.	4440 – Odpisy na ZFSS	116,9	135,0	117,96	117,96	100,93	87,38	100,0
1.1.24.	4550 – Szkolenia członków korpusu służby cywilnej	59,0	30,0	38,26	38,26	64,85	127,53	100,0
1.1.25.	4610 – Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	-	0,0	1,15	1,15	0,00	0,00	100,0
1.1.29.	4700 – Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	13,8	10,0	6,84	6,84	49,57	68,40	100,0
1.1.30.	6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	227,6	140,0	345,63	345,63	151,84	246,88	100,0

Źródło: dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2014 z dnia 24 stycznia 2014 r.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta

1	Wyszczególnienie	Wykonanie 2013 r.			Wykonanie 2014 r.			8:5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
		osób ¹⁾	tys. zł	zł	osób ¹⁾	tys. zł	zł	
2	3	4	5	6	7	8	9	
	Ogółem część 66, w tym:	106	6 457,39	5 076,56	107	6 696,40	5 215,26	102,73
1.	dział 750 – Administracja publiczna	106	6 457,39	5 076,56	107	6 696,40	5 215,26	102,73
1.1.	rozdział 75101 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, w tym ²⁾ :	106	6 457,39	5 076,56	107	6 696,40	5 215,26	102,73
	osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń,	17	734,88	3 602,35	15	709,60	3 942,22	109,43
	osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe,	2	264,66	11 027,50	2	245,21	10 217,08	92,65
	członkowie korpusu służby cywilne	87	5 457,85	5 227,80	90	5 741,59	5 316,28	101,69

Źródło: dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

¹⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

²⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.).

Załącznik 4. Kalkulacja oceny ogólnej w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta

Oceny wykonania budżetu części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta dokonano stosując kryteria²⁰ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2014 roku²¹.

Dochody²²: 4,7 tys. zł

Wydatki: 11 315,0 tys. zł

Nieprawidłowości w wydatkach: nie stwierdzono

Ocena cząstkowa wydatków: 5 (pozytywna)

Wynik końcowy: $Wk = 5 \times 1 = 5$

Ocena ogólna: pozytywna (5)

---

²⁰ <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/standardy-kontroli-nik/>

²¹ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/analiza-budzetu-panstwa/>

²² W części 66 zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie były badane dochody, w związku z tym nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

Załącznik 5. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Komisja Finansów Publicznych
8. Komisja Zdrowia
9. Minister Finansów
10. Minister Zdrowia
11. Rzecznik Praw Obywatelskich
12. Rzecznik Praw Pacjenta